

REMISSYTTRANDE

Vår referens: 2022/12/010

Er referens: Fi2022/03329

2023-02-17

Finansdepartementet, via e-post
fi.remissvar@regeringskansliet.se
omar.bembli@regeringskansliet.se
marcus.sjogren@regeringskansliet.se
anders.lenfors@regeringskansliet.se

Kommissionens förslag till direktiv om ändring av direktiv 2011/16/EU om administrativt samarbete i fråga om beskattning (DAC 8)

Svenska Bankföreningen och Svensk Värdepappersmarknad (Föreningarna) har fått rubricerad promemoria (Promemorian) på remiss och ber att få lämna följande synpunkter.

Sammanfattning

Föreningarna ser positivt på att även kryptotillgångar kommer att omfattas av reglerna om automatiskt informationsutbyte mellan medlemsstaterna samt att reglerna om det automatiska utbytet av information om finansiella konton ses över. Promemorian innehåller dock ett antal förslag som inte kommer att kunna efterlevas på ett tillförlitligt sätt och även några förslag som rent administrativt är olämpliga att införa nu, det vill säga, de borde i stället ha införts när rådets direktiv 2014/107/EU om ändring av direktiv 2011/16/EU antogs. När nyttan av många av de föreslagna nya rapporteringsuppgifterna är oklar anser Föreningarna att det är en oproportionerlig tillkommande administrativ börda för de finansiella instituten.

En generell synpunkt är att de ändringar som föreslås i direktiv 2011/16/EU bör överensstämma med de regler som tagits fram inom OECD, det vill säga förslaget om Crypto Asset Reporting Framework (CARF) och de föreslagna ändringarna av Common Reporting Standard (CRS). Det vore olyckligt med avvikelser mellan DAC 8 och CARF respektive CRS, i synnerhet om kommissionens förslag skulle gå längre än OECD:s. Föreningarna tänker här särskilt på den utökade skyldigheten att lämna skatteregistrationsnummer enligt kommissionens förslag jämfört med OECD:s.

Föreningarna önskar lämna följande synpunkter på Promemorian.

Kommentarer på rapportering av kryptotillgångar

Föreningarna anser att det är positivt att även kryptotillgångar omfattas av regler om informationsutbyte mellan medlemsstaterna. Reglerna om rapportering av kryptotillgångar bör i allt väsentligt utformas på samma sätt som för finansiella konton, det vill säga med samma krav på kundkännedom och på vilket sätt tillgångar och inkomster ska rapporteras.

Kravet på rapporteringsskyldighet för CASP utanför EU

I Promemorian föreslås att en "crypto-asset service provider", CASP, hemmahörande utanför EU och som tillhandahåller tjänster till en person eller företag i en medlemsstat, åläggs rapporteringsskyldighet. Föreningarna har inte granskat den här delen av förslaget i detalj, men ifrågasätter det extraterritoriella inslaget.

Kommentarer på ändringar av regler om rapportering av finansiella konton

Föreningarna önskar lämna följande synpunkter på några av de föreslagna ändringarna avseende rapportering av finansiella konton.

Kravet på att lämna uppgift om skatteregistreringsnummer och att kontrollera det

Föreningarna avstyrker förslaget om att uppgift om skatteregistreringsnummer blir en obligatorisk uppgift för konton som har öppnats från och med den 1 januari 2016. Eftersom alla länder inte utfärdar skatteregistreringsnummer skulle en sådan regel vara omöjlig att efterleva.

Vidare föreslås ett krav på att skatteregistreringsnummer ska kontrolleras mot en EU-databas. Föreningarna välkomnar att det tas fram hjälpmedel för att underlätta för de finansiella instituten att kontrollera skatteregistreringsnummer, men vill i det sammanhanget påpeka att det måste vara enkelt att genomföra kontrollen. Det måste finnas klara regler för hur skatteregistreringsnummer med exempelvis bindestreck ska kontrolleras.

En del finansiella institut har endast digital onboarding av kunder och för andra utgör den digitala onboarding en stor och växande del av den totala onboarding. För att de finansiella instituten ska ha möjlighet att implementera formatkontrollen måste kontrollen därför tillhandahållas på sådant sätt att den kan implementeras i befintliga system och att formatkontrollen kan genomföras automatiskt när en kund uppger sitt skatteregistreringsnummer.

Själva kontrollen bör även kunna genomföras genom att förslagsvis en fil med flera skatteregistreringsnummer lämnas för automatisk kontroll och att varje skatteregistreringsnummer inte behöver kontrolleras och registreras manuellt i kontrollverket. Föreningarna vill i sammanhanget även framföra önskemål om ett större mått av reciprocitet vad gäller informationsutbytet på så sätt att myndigheter skulle kunna återrapporera och meddela de finansiella instituten om en persons skatteregistreringsnummer när sådant har saknats i det finansiella institutets rapportering.

Ovanstående krav på att lämna skatteregistreringsnummer samt genomföra kontroller mot en databas avviker från OECD:s regelverk CRS. Föreningarna är starkt kritiska till att reglerna för EU:s medlemsstater föreslås vara hårdare än för övriga OECD-länder.

I sammanhanget önskar Föreningarna erinra om kontraheringsplikten och den begränsade möjligheten till att neka en kund att öppna konto respektive säga upp ett befintligt konto för det fall en kund inte uppger sitt skatteregistreringsnummer¹. Om förslaget inte dras tillbaka står de finansiella instituten inför en situation där de enligt ett regelverk är tvingade att ta in information från en kund och enligt ett annat har begränsade möjligheter att avsluta konton vid avsaknad av denna information.

Om förslaget inte dras tillbaka önskar Föreningarna därför att det klargörs hur ett finansiellt institut ska agera i det fall en kund inte uppger sitt skatteregistreringsnummer men är förhindrat att avsluta kontot.

Huruvida kontohavaren har lämnat ett intygande om skattehemvist

I Promemorian föreslås att det rapporterade finansiella institutet ska lämna uppgift om ifall kontohavaren har lämnat ett intygande om skattehemvist. Föreningarna ifrågasätter nyttan av uppgiften och vill därutöver framhålla att det skulle krävas en gedigen genomgång av de uppgifter det finansiella institutet har om kontohavare för att säkerställa om ett intygande om skattehemvist har lämnats eller inte. Få, om ens något, finansiellt institut har så vitt föreningarna känner till byggt datasystemen på det sättet att det finns en digitalt tillgänglig uppgift ifall ett intygande är lämnat eller inte. Ett skriftligt intyg kan sparas som exempelvis en PDF-fil i ett elektroniskt arkiv, men även som fysiskt dokument i kundregister. Ett intygande om skattehemvist kan också vara lämnat på annat sätt än genom ett skriftligt intyg. Eftersom det avseende kontohavare som är juridiska personer även finns en möjlighet för det finansiella institutet att avgöra om kontohavaren har hemvist i Sverige samt självt göra klassificeringen av om kontohavaren är till exempel en aktiv icke-finansiell enhet, blir det ett mycket mödosamt och tidskrävande arbete att för varje kontohavare ta reda på om denne har lämnat ett intygande om skattehemvist.

¹ Lag (2010:751) om betaltjänster, kap. 4a, §§ 1 & 9

En rapporteringskyldighet om huruvida ett intygande om skattehemvist är mottaget eller inte borde ha varit en obligatorisk uppgift när reglerna om automatiskt utbyte av information om finansiella konton infördes och inte ett tillkommande krav flera år efter att de ursprungliga reglerna trädde i kraft, då det leder till en betungande administration för de finansiella instituten att ånyo granska vilken information man har om kontohavarna. För den skull uppgiften faktiskt fyller någon funktion, bör den därför vara obligatorisk att lämna enbart för konton som öppnas vid en framtida tidpunkt, för att ge de finansiella instituten möjlighet att skapa metoder och bygga system för att lagra uppgiften enkelt och digitalt sökbar. Huruvida ett intygande om skattehemvist är mottaget eller inte för befintliga konton eller sådana som öppnas fram till dess att de nya reglerna träder i kraft bör inte vara en obligatorisk uppgift.

Om kontot är befintligt eller nytt

I Promemorian föreslås att det rapporterande finansiella institutet ska lämna uppgift om ifall kontot är befintligt eller nytt, det vill säga om det är öppnat från den 1 januari 2016 eller tidigare. Föreningarna vill påpeka att det inte med någon större säkerhet går att avgöra om så är fallet. Det datum som framgår i det finansiella institutets system för kontoöppnande kan vara missvisande. Det kan bero på sammanslagning eller migration av IT-system, exempelvis när två finansiella institut fusionerats. Det förekommer också att större IT-uppdateringar (som byte av IT-system) påverkar till exempel vilket datum som ett konto i systemet är registrerat som öppnat, men det verkliga datumet för kontoöppnandet kan ha skett årtionden tidigare.

Det bör i sammanhanget även klargöras hur exempelvis ett fasträntekonto med en låst bindningstid, som efter den ursprungliga bindningstidens utgång binds för en period ska hanteras. Är det datumet för den senaste bindningsperioden som ska rapporteras, eller det ursprungliga datumet när kontot öppnades? Den sistnämnda uppgiften är i princip omöjlig att, åtminstone vid elektronisk sökning, ta fram om kontots bindningstid har förlängts.

Föreningarna ifrågasätter nyttan av uppgiften.

Antal kontohavare till gemensamt kontot

Föreningarna förutsätter att vid rapportering av antal kontohavare till gemensamt konto är det status vid årsskiftet eller tidpunkten för kontots upphörande som är relevant.

Föreningarna ifrågasätter nyttan av uppgiften.

Typ av finansiellt konto

Föreningarna förutser inga större problem med att lämna uppgift om typ av finansiellt konto, men ifrågasätter nyttan av uppgiften.

Typ av verklig huvudman

I vilken egenskap en person utgör verklig huvudman är en uppgift som de finansiella instituten tar in enligt kundkännedomsreglerna. Något krav på att uppgiften ska samlas in och registreras enligt lag (2015:911) om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton har inte funnits. Skyldigheten enligt sistnämnda lag har enbart omfattat vem som är verklig huvudman, inte på vilken grund. Här blandas således krav enligt två olika regelverk. De finansiella instituten har utvecklat system och metoder för de två regelverken vid olika tidpunkter och för olika ändamål. Det innebär att även om det finansiella institutet har uppgiften, är det långt ifrån sannolikt att uppgiften alla gånger finns enkelt elektroniskt sökbar. Uppgiften bör därför vara obligatorisk att lämna enbart för konton som öppnas vid en framtida tidpunkt, för att ge de finansiella instituten möjlighet att skapa metoder och bygga system för att lagra uppgiften enkelt sökbar.

Föreningarna efterlyser även klagörande vilken uppgift som ska rapporteras om den verkliga huvudmannen är sådan på mer än en grund.

Det föreslagna ikraftträdandedatumet

Föreningarna tillstyrker ikraftträdandedatumet 1 januari 2026, vilket bedöms ge de finansiella instituten tillräcklig tid att utveckla och anpassa IT-system. Föreningarna förutsätter dock att system för att genomföra de föreslagna obligatoriska kontrollerna av skatteregistreringsnummer är på plats långt tidigare, då detta bedöms helt nödvändigt för att hinna säkerställa funktionen inför ikraftträdandet.

Kontaktpersoner på föreningarna är

Svenska Bankföreningen
Richard Edlepil
richard.edlepil@swedishbankers.se
08-453 44 49

Svensk Värdepappersmarknad
Fredrik Bonthron
fredrik@svpm.se
08-562 607 07

SVENSKA BANKFÖRENINGEN

SVENSK VÄRDEPAPPERSMARKNAD

HANS LINDBERG

URBAN FUNERED